

Bilbao està en perill.
Euscadi reb en aquests
moments de dura prova,
l'ajut moral i material
de Catalunya.

L' IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

(Segona època) Any II-Núm. 69 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 15 cèntims

LLEIDA: divendres 18 de juny de 1937.

Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

TEMES D'ACTUALITAT

El II Ple d'E. R. de C.

Han acabat les tasques del II Ple del nostre Partit. Per la força que hi era representada, per la competència dels que han intervingut en la seva organització en llurs deliberacions, per la coesió que s'hi ha palesat, per la claredat política de la declaració política i de principis amb que ha clos les seves sessions, i per moltes altres coses, ha vingut a demostrar-se novament que l'Esquerra Republicana de Catalunya representa el Partit que aglutina en els seus rangs la gran massa liberal, democràtica i esquerrista de la nostra terra. Ha guanyat força i prestigi moral.

Ha estat un dels encerts del Consell Permanent que ara ha acabat el seu còmput l'organització d'aqueixos comicis populars a escala reduïda, que l'experiència demostra que tenen menys espectacularitat, però donen més rendiment que els grans Congressos. Creiem que val la pena de tenir-ho present per l'esdevenidor. Les deliberacions del Ple ofereixen molts aspectes interessants, el comentari de les quals ens prendria molt d'espai. Amb tot, cal remarcar que l'ideari de l'Esquerra, fixat set anys enrera, tot i el trasbals operat en la vida pública en aqueix temps, no ha hagut de sofrir ni una rectificació essencial. Concebut el nostre Partit, com l'instrument popular de la democràcia de Catalunya, freturosa d'una realització assignada de llibertat humana, de justícia simple i de catalanisme, es troba avui que aqueixa primitiva concepció es manté arrelada com mai en l'ànima del nostre poble, i per això, el Ple ha pogut cloure els seus debats amb ratificació dels postulats bàsics de primera hora, amb els simples retocs accessoris que el moment actual imposa. Cal que els nostres militants llegixin i meditin la Declaració Política del Ple, veritable Carta del Partit, puix en ella s'afirmen amb netedat meridiana les nostres orientacions, el què som i el què no som. Els apartats corresponents a política econòmica, agrària, social i nacional ens donen una fesomia ben nostra, ben racial, inconfusible amb les ideologies de Bakounine, Marx i Lenin, ben exòtiques i difícilment adaptables a la mentalitat dels catalans. No som anarquistes, ni marxistes ni col·lectivistes, però no creure gens ni mica en dogmes que, sota el vernís d'un millorament social, amaguen un fons de mentalitat dictatorial i reaccionària. Com amb un enert innegable es diu, posem la llibertat de l'home en el centre de la vida, i això és difícil de concebre, i encara més de realitzar, amb els sistemes d'aqueixos

pensadors, que, d'altra banda, mereixen tots els nostres respectes.

Natural era, doncs, que ens mostréssim partidaris de la nacionalització i municipalització progressiva, pràcticament possible. Sobre això, cal llegir les intervencions de Vicens Bernades i Carles Pi i Sunyer; i no sobrarà que diguem que en 1918, a Lleida, es féu pels nostres homes un assaig de municipalització del pa, no per a doblar-hi el preu i donar-lo de pitjor qualitat que abans, ans per abaratir-lo, donar-lo bo, i guanyar-hi mil pessetes diàries. Com també és lògic que afirmem el respecte a la petita propietat, comerç, indústria i professions liberals, la col·lectivització de les quals seria antieconòmica i toparia amb l'oposició tancada de la nostra menestralia, base de la riquesa de Catalunya. Abans del 19 de juliol ens prenia el pèl per 60 cèntims, i ara, a Lleida, en costa 1'85 i a Barcelona 3 o 4 pessetes. Naturalment que la vida s'ha encarat, però volem dir que si la indústria no s'hagués col·lectivitzat el patró, us hauria augmentat el preu tres vegades? A Barcelona, abandonades moltes farmàcies pels seus propietaris facciosos, foren incautades per un Comitè. La incautació s'extingué a la Federació Farmacèutica, cooperativa constituïda pels apotecaris, que portava una vida pròspera. Amb quin resultat? Amb un fracàs complet, puix les farmàcies arrosseguen un dèficit enorme i no poden pagar les factures dels majoristes, tot i haver augmentat els preus en proporcions com aqueixes que segueixen: l'Argirol Barnes ha passat de 14'25 a 125 el flascó; l'Argirol sinònim de 140 pessetes quilo a 1.600; el bicarbonat de sosa de 60 a 750 els 100 quilos; la cafèrnia de 42 50 a 200. Podria justificar-se un augment del cent per cent en relació als preus d'origen, augment dels salaris, etc., però no pas del 500 al 1.000 per cent.

Era, també, natural, que el Ple declarés que E. R. de C. considera els Sindicats òrgans coordinadors de l'economia, però que no han d'intervenir en la direcció política del país, per quant els Sindicats, en tant que representants d'interessos professionals, no poden interpretar i resoldre desapaixonadament i justament els anhels i les necessitats de la majoria de la població. Passi que, per la força de les circumstàncies, així s'hagi fet fins ara, però persistir en aqueixa orientació, ens abocaria de cop a l'Estat Corporatiu del feixisme, del que fou una caricatura l'Assemblea Nacional de Primo de Rivera.

Però hi ha més, encara

Sí, i de veritable importància. Ens referim a la situació en un futur pròxim, en que s'haurà de donar solució un dia o altre, però amb no massa ajornaments que resulten perillosos i nocius, al plet polític en què es debat el Govern de Catalunya. En la declaració que comentem, el Partit afirma que la seva convicció amb altres Partits o bé organitzacions antifeixistes haurà d'ésser a base de solidaritzar-se amb la Generalitat i de dessolidaritzar-se amb tots els grups que públicament hagin manifestat llur participació en els fets de 3 de maig. Cal acabar amb el confusionisme, en efecte. Jugar amb dues cartes, és repugnant i hauria de tenir fi. Dir, avui, «farem bondat de la bona» quan hi ha un passat de fa poques setmanes que deia altra cosa, i que no sols no ha estat contradit, ans proclamat des de llocs oficials, no és el més a propòsit per a inspirar confiança. Així s'expliquen els nostres rezelos davant certes paraules d'ara, i no s'expliquen massa bé, en canvi, certs fàcils acomodaments.

Era natural, per fi, que el Partit reafirmés la seva confiança en l'actuació del Parlament de Catalunya, pedra angular del nostre edifici autonòmic. Tots els poders—lleis, governs—que no emanin d'ell o bé, almenys, que ell no hagi avalat, són edificats en fals, si és que, per avançat que sigui, es vol viure en un règim de República democràtica i parlamentària, com ho volem nosaltres, i com ho volen els partits comunista i socialista, entre altres, perquè així ho estableix la Constitució vigent.

Ens plauen sincerament les grans directrius emanades del II Ple d'Esquerra Republicana de Catalunya. El que cal, ara, és que tots els nostres militants les assimilïn, les portin dins l'ànima, i es disposin a escampar-les arreu de Catalunya com a base de l'acció a desenvolupar tan aviat com les greus preocupacions militars de l'hora present hagin minvat en la seva aguda i dramàtica tensió.

La crisi municipal

Ja està resolta, a la fi. S'ha constituït una majoria a base de la C. N. T., P. S. U. de C. i la U. de R. Som en temps d'anagrames i cal retre tribut a la moda.

Així, en simple notícia ho donaríem, a no ser un comentari compassiu aparegut a U. H. P. en recensionar la solució de la crisi municipal. El nostre volgut col·lega semblava lamentar que l'Esquerra no hagués entrat en la combinació, i afegia que no tenia cap interès a fer destacar la nostra manca de visió política. Moltes gràcies per la de-

ferència, però, *suaviter in modo*, passem a recollir l'al·lusió.

L'Esquerra posava, per a participar en les responsabilitats del govern municipal, entre altres, una condició essencial: la fidelitat absoluta al Govern de la Generalitat, en l'obra d'abans, d'ara i de demà. Un document aparegut en el nostre número anterior, que tenia el caràcter de punt de coincidència de les minories anarquista i socialista, no era per a tranquil·litzar respecte a extrem tan important. Fèiem destacar un *en lo possible* i un *sin perjudici*, ben alarmants per cert. I la prova que ho eren, és que en la proposició presentada en la darrera sessió, *un cop ja l'Alcalde era elegit i el cartipàs arreglat*, aqueixes frases foren simplement suprimides, com en un joc de prestidigitació. Tenim, doncs, que la nostra reserva era fonamentada; quan aqueixes paraules, que en el dia de demà haurien pogut justificar certes actituds, foren eliminades, per alguna cosa es devia fer.

El xocant, però, és que a seguida de declarar, en la proposició presentada, que els elements actualment majoritaris de l'Ajuntament es posaven incondicionalment a les ordres del Govern de la Generalitat... es situaven en rebel·lia, en fixar la seva posició respecte a la municipalització de l'estatge. Suposem que la minoria municipal socialista de Lleida no haurà oblidat que el seu representant, Pac, desmentí l'afirmació d'un conseller de la C. N. T., quan aquest afirmava que la Generalitat havia autoritzat el projecte dels anarquistes lleidatans. Pac digué que aquell document, per no haver aparegut al *Diari Oficial*, i per no anar signat més que per un funcionari subalter, era un paper mullat, i que la legislació a aplicar a Lleida era la general per tot Catalunya. Després de manifestacions tan terminants, la minoria socialista ha canviat rodonament d'actitud i s'avé a donar força d'obligar a una disposició que ella mateixa ha qualificat d'il·legal.

No ens plauen tants equilibris. No som nosaltres gent que canvia tan fàcilment de parer. Respectem el dels altres, però tenim el nostre. Què vol dir que a les 24 hores la Generalitat donés solució definitiva al problema de l'estatge, en termes que s'acosten molt a la nostra manera de pensar? És que els socialistes savien que s'anava a fer, i com? És igual. Els acords es prenen sempre, sobre la base dels fets actuals i passats, que són els que poden matitzar conductes. Vegi's, doncs, com ha estat de fonamentada la nostra actitud.

Hem escrit les anteriors ratlles sense el menor afany polèmic, i sols en resposta a una al·lusió. Tenim desdeny per la petita anècdota, i més en hores tan

(Segueix a la 2.ª plana)

Ha començat l'activitat al front d'Aragó Visca Catalunya! Visca la República!

UN NOTABLE DISCURS DE NICOLAU D'OLWER

Diumenge passat Acció Catalana Republicana celebrà a Barcelona una Assemblea de Partit en la qual s'aprovaron conclusions interessants.

Al final de la mateixa, el seu President, Nicolau d'Olwer, pronuncià un discurs. La serena mentalitat del docte professor, enjudicià el moment polític actual en termes de precisa objectivitat i amb claredat envejable. Ens és grat transcriure'n alguns alligonadors fragments, i el nostre gust seria donar-lo íntegrament, però la manca d'espai no ens ho permet.

Ací els teniu:

«Amb esverada sorpresa haguérem de veure com la somniada República de treballadors sucumbia sota la llei de la pistola i una mena de nou lerrouxisme —lerrouxisme amb metralladores— s'ensenyoria de la nostra terra, davant la impotència del Govern legítim.»

«Va ésser simbòlic d'aquest procés el fet que en cert moment s'exigís que el Govern de la Generalitat prengué el nom de Consell. Sí, al vell Palau de la Generalitat es reunia un Consell que publicava Decrets al Diari Oficial i no els podia fer complir quan el veritable govern—govern clandestí, el dels incontròlats—s'hi negava.»

«Així poguérem arribar als fets vergonyosos de primers de maig, que no foren, no,—com algú ha tingut interès a presentar-los—la lluita entre dos partits. Ja fóra greu, que dos partits poguessin lluitar pels carrers amb fusells i metralladores i bombes de mà i carros d'assalt, armes que totes haurien d'ésser al front. Es tracta, però, de quelcom més greu: d'una sublevació contra l'autoritat legítima, d'un cop de força per emprar-se del poder públic. Una sublevació, que no hauria de merèixer cap més qualificatiu ni cap més tracte que la sublevació militar feixista del juliol, a la causa de la qual—no volent-ho o volent-ho—aprofitava.»

«Quan algú diu que Catalunya ha estat un destorb a la guerra, ha estat absent de la guerra, no és pas just. Catalunya ha fet per la guerra més del que

(Ve de la 1.ª plana)

denses de responsabilitat com les presents, hores que no sabem si ens obligaran a les grans superacions.

Sense intervenir en l'obra de govern municipal, la nostra missió també pot ésser eficaç i aprofitable. Procurarem que així sigui. El nostre sincer desig és que l'actual no sigui un Ajuntament més, que no s'assembli a l'anterior i que respongui a les necessitats de Lleida.

ningú no ha fet. Catalunya, dins de casa seva ha impedit la guerra. Si totes les terres d'Espanya s'haguessin comportat com Catalunya, no hi hauria hagut guerra, i en el breu termini de dos dies de militarada hauria estat esclafada. I observeu una cosa: ciutats hi havia on l'organització obrera era tan poderosa com Barcelona—Saragossa, la sindicalista; Sevilla, la roja—però no hi havia prou lleialtat en la força pública, no hi havia l'escalf d'una vella tradició republicana de soca arrel, no hi havia l'esperit civil, fonamentalment antimilitarista, del catalanisme, i els lluitadors que van llançar-se al carrer, bons lluitadors—més bons i més heroics com més desamparats estaven—foren destruïts, martiritzats, assassinats per les forces reaccionàries. A ells, el testimoni més fervent de la nostra admiració.»

«El prestigi del Govern central està en ascens. A Catalunya, tot al contrari: mitings al front i combats a la reraguarda, i prou de destruir la classe mitjana—catalanista de sempre, republicana de sempre—. Desprestigi del Govern de la Generalitat, desprestigi de Catalunya.»

Això no pot pas durar. No hi ha ningú, ni alt ni baix, ni de dins ni de fora, que tingui dret a jugar amb aquest nom que per nosaltres és sagrat: Catalunya.»

«L'Estatut de Catalunya és una llei d'autonomia que reconeix a Catalunya determinades facultats; però és també una Constitució que l'organitza en Estat democràtic. La qual cosa no és pas menys important que l'altra. I tanmateix... el Parlament de Catalunya, la roda essencial de la nostra autonomia, s'esvaeix com una ombra. No ha legislat, no ha registrat tan sols l'obra legislativa—copiosa—dels governs; no ha votat la confiança als governs que han anat succeint-se. Breu, no s'ha reunit i els seus membres, si com a particulars poden haver rebut excuses, com a parlamentaris han hagut d'encaixar desconsideracions.»

Com si fos un homenatge a forces que es diuen antiparlamentàries—com es deien també «apolítiques» i s'han ficat en la política fins al colze—sembla haver-se volgut demostrar que Catalunya pot viure sense Parlament. I el nou sistema, assajat a l'abril i perfeccionat al maig, dels governs interins, provisionals, comprimits i reduïts, sembla fet a posta per demostrar que si a Catalunya no li cal Parlament, tampoc no li cal Govern. Ja és hora, per als homes liberals, de demanar-nos on anem a raure. Si lluitem contra el feixisme per antide-mocràtic, i al mateix temps aterrem la base democràtica de la nostra vida autònoma, ¿on és, catalans, el nostre

seny? Cal redreçar la vida autònoma de Catalunya; la carència de Govern ha fet que molts catalans girin els ulls al Govern central: Perill gravíssim! Cal que el Parlament de Catalunya reprengui les seves funcions, el seu rol constitucional.»

«El que no és viable—i d'ací els fracassos soferts—és un Govern on, sobre les coses essencials, siguin de fons, siguin de procediment, no hi hagi unanimitat; un Govern, per exemple, on els uns vulguin enllestir la guerra organitzant ràpidament i eficaçment un exèrcit i altres s'entestin a no mobilitzar les lleves; un Govern on els uns vulguin solventar la hisenda pública i els altres donin suport als qui sabotegin, no pagant els impostos i contribucions; un Govern on els uns sentim l'imperatiu de la justícia de mantenir la petita burgesia, la menestralia, nervi vital de la vida catalana i altres s'entestin a destruir-la; un Govern on els uns siguin fidels a l'esperit democràtic, i els altres somnin amb no sé quina mena d'obscuras dictadures.»

«I les aportacions sindicals? Si estiguéssim en el sistema de la sindicació lliure, cada sindical respondria a una organització política diferent. El seu partit la representaria en el Govern. Quan la sindicació és pràcticament obligatòria, quan per a cobrar la setmanada o la mesada cal exhibir el carnet sindical, ¿quin valor té comptar amb tants o quants milers d'inscrits? El carnet sindical no representa cap adhesió ideològica; és necessari per menjar; com encara mig segle enrera calia, per treballar en moltes empreses, exhibir per Pasqua el butlletí de confessió.»

La novelat d'aquests darres temps ha estat la intervenció de les sindicals en la vida política, en els governs. Si aquesta intervenció es portés ins al seu extrem, fins al monopoli—i ja s'ha parlat a Espanya de «governos sindicals» i algú ho ha considerat una fórmula salvadora—s'arribaria a l'Estat corporatiu, és a dir, al feixisme.»

«Molt es parla de justícia. Bé està. Millor encara seria practicar-la. No oblidem, però, que la justícia no és més que el reconeixement del dret. I que de tots els drets de l'home el que cal mantenir per damunt de tots és la llibertat de pensament i de consciència, sense la qual no hi ha més sortida que la tirania. I en el jardí de la tirania no hi creixen els fruits de l'esperit humà. Qui no pen-

si així, pot subscriure aquella frase de Mussolini: «Llibertat, cadàver putrefacte.»

Hem suprimit l'exploació de l'home per l'home, però si la substituïm l'exploació de l'home per l'organització (Estat, comitè, sindicat o el que sigui) què hi hem guanyat?»

«Guanyar, perquè una mediació no té sentit. ¿Mediació, entre el Govern legítim i els facciosos? ¿Mediació entre l'autoritat i els bergants?»

Cal guanyar la guerra i per a guanyar-la calen moltes coses. Primer que tot, però, exèrcit. Ho hem dit d'ençà del primer dia, i no cessarem de repetir-ho. Exèrcit vol dir engrandiment i disciplina al front, disciplina i treball a la rera-guarda. Es així com ha resistit Madrid, és així com resisteix Euscadi: és així com resistirem arreu el dia que el nostre front d'Aragó estigui organitzat.»

Als nostres subscriptors

Comuniquem a tots els subscriptors de L'IDEAL que s'han posat al cobrament els rebuts del primer Semestre d'enguany, i quina subscripció semestral puja SIS PESSETES degut a l'augment de les despeses de confeccionament.

Destruir privilegis i crear-ne d'altres, no és ésser revolucionari, sinó un aprofitador.

Dr. HUMBERT TORRES

Paherla, 10 Telèfon 1328

LLEIDA

Vies digestives

Vies Urinàries

RAIGS X

VISITA

Matí, de 11 a 1 Tarda, 8 a 9

Hores convengudes

No ens fem més il·lusions. La victòria l'obtindrem amb el nostre exclusiu esforç. La simpatia internacional ens vindrà, quan les nostres armes hagin aconseguit guanys definitius.

ARCHIVOS
ESTATALES

Moral de guerra i Informació Local i Comarcal

Si Catalunya no hagués viscut al tres moments greus que els derivats única i exclusivament de l'alçament feixista, a ben segur que la nostra moral de guerra hauria guanyat en intensitat i qualitat. Avui però, degut a una sèrie de circumstàncies molt difícils d'exposar i condensar, en un sol article periodístic, ens trobem amb una reraguarda debilitada moralment. Quelcòm hi deu haver influït la inactivitat crònica del nostre front d'Aragó, però la influència ha estat decisiva quan la població civil ha arribat a donar se compte que aital inactivitat era filla d'una inaceptable sèrie de jugades polítiques entre els propis parits antifeixistes, encaminades a evitar-se la monopolització per part de les organitzacions contràries i a procurar-se a la vegada ésser els monopolitzadors de les demés.

Ha influït també en rebaixar la moral de guerra a la reraguarda la parsimònia de certes organitzacions en depurar llurs quadros de gent amoral i en els millors dels casos de dubtós antifeixisme.

Compremem que les Sindicals haguessin estat sorpreses en llur bona fe; els reaccionaris d'abans del 19 de juliol seguint llur acusada costum a la hipocresia i al sabotatge procuraren ingressar per mediació de les Sindicals a les files de l'antifeixisme, éssent des de aquest moment els super revolucionaris de la situació.

Des de els seus llocs, *habilitment conquistats*, han donat més fum que llum, han procurat sembrar la discòrdia i la desconfiança entre els antifeixistes: a poc que hagin pogut s'han dedicat a un intens espionatge i quan al reaccionari no li escau de dedicar-se a qualsevulla d'aquestes activitats, llavors esdevé escampador de *bulos*—escòlia i dona crèdit a les emissores faccioses; posa en dubte totes quantes noves beneficis la causa antifeixista—en una paraula, fa ambient contra-revolucionari.

Si la moral de la nostra reraguarda fos sana i robusta, tot això no passaria perquè tots aquests «bulistes» serien denunciats... i sancionats, però ara qualsevol diu res, a lo millor es tracta d'un gran element revolucionari, creació 19 de juliol i el castigat sou vos, que no heu tingut la valentia de vestir-vos de milícia amb una bona pistola i fer la revolució—que la guerra ja la fan els altres—encara que el vostre liberalisme datés d'anys, haguessiu patit persecucions de la monarquia, i ell hagués tractat de tu a tots els cacics de l'antic règim.

J. VILANOVA.

Café SALUD

EL MILLOR DE TOTS
PERE RIPOLL

Carme, 4 Telèfon 1807
LLEIDA

Comissaria de la Generalitat

El Comissari de la Generalitat recomana a tots els veïns, procurin que la llum de llurs domicilis no surti al carer, cooperant d'aquesta manera a la mesura de precaució adoptada fa pocs dies a nostra ciutat, d'apagar l'enllumenat públic.

—El Diari Oficial de la Generalitat publica una ordre per la qual són nomenats jutges populars locals, efectiu i suplent de Palau d'Anglesola, els ciutadans Josep M.ª Guillem Torres i Joan Teixidó Simó, respectivament, i altra destituint de l'esmentat càrrec al ciutadà Tomàs Vilarrubí Aluja.

—També publica el Diari Oficial de la Generalitat un Decret pel qual totes les persones que hagin seguit alguns dels cursos d'Infermera o d'Auxiliar, donats per diferents entitats u organitzacions després del 19 de juliol darrer i hagin obtingut el certificat de suficiència, s'hauran de sotmetre a una prova oficial d'aptitud per a poguer exercir en institucions de la Generalitat o Ajuntaments.

Ordre Públic

Han estat detinguts i posats a disposició del Jutjat d'Urgència de Borges Blanques, per desafectes al règim, els ciutadans Jaume Olivart Capell i Manuel Vila Vilafranca.

—També han estat detinguts els menors Angel Pomar Castellon, Antoni París Clarisó i Angel González Luzon, veïns de Lleida, per haver-se apoderat de tres bicicletes que hi havia dintre una casa.

—En intentar desarmar uns guàrdies d'Assalt al milicià Francesc Esteban Jareño, va intentar agredir-los amb una pistola, per la qual cosa va ésser detingut.

També varen ésser detinguts els germans Francesc i Carmel Salmeron Guíjarro, per haver agredit amb arma blanca, la nit del dimecres passat, al ciutadà Antoni Solé Panés, causant-li una ferida al cap.

—Cumplint el Decret del Govern de la República referent a la recollida d'armes a la reraguarda, es procedeix diàriament per les forces d'Assalt i Guàrdia Republicana a l'esmentada feina essent en gran número i diferents tamiays les requisades.

L'Alcalde de La Seu d'Urgell, va fer entrega fa pocs dies de 32 fusells, 12 equips de caretes contra gasos, 15 matxets i diverses escopetes de caça.

Esperem que la conducta de l'esmentada autoritat municipal, tindrà imita-

dors, puix les armes a la reraguarda solament serveixen per a malbaratar l'economia i desmoralitzar el poble.

Un benefici

Com oportunament anunciàrem en nostre número anterior, dissabte i diumenge es posà en escena al teatre dels Camps Elisis, la novel·la escenificada en tres actes d'Artur Campión titulada «Pedro Mari» a benefici d'Euscadi, en la que s'obtingué una bona recaptació.

La interpretació que obtingué l'obra fou força acurada, per part de tots els que hi prengueren part, com així la presentació de caire moderníssim, poc adient al nostre entendre a l'època en que es desmenrolla l'acció. Malgrat això, agradà, obtenint forts aplaudiments en acabar els actes i perllongats en finalitzar l'obra, en una escena molt espectacular.

El llibre, sense ésser un model per al teatre de l'esdevenidor, és acceptable, conté passatges de gran emoció, pujant de tò l'acció cap al final de l'obra, quan el protagonista «Pedro Mari» esdevé heroi, per causa del neguit de llibertat que copsava en el seu interior i al resò d'oïr en la llunyania, unes belles cançons de la seva terra.

Greu accident

Amb el natural sentiment tenim de donar compte als nostres llegidors, d'un greu accident automobilístic ocorregut fa pocs dies prop de la veïna població d'Alcarraç, a la carretera de Lleida a Saragossa, al cotxe número 63.568 de la matrícula de Barcelona, en el qual viatjaven els xofers Ramon Barberà, Josep Fortuny, Rafel Garcia, Benet Olesiti, Francesc Subies, Joan Llombart i Josep Barberà, i era conduït per Enric París.

Encara que no s'ha pogut esbrinar la causa de l'accident, es creu que va ésser per una falsa maniobra la qual originà el topament amb una paret del vehicle, el qual quedà completament destrossat.

Per causu d'aquesta topada resultaren morts Ramon Barberà i Rafel Garcia, i ferits, algú greu, els demés ocupants, i il·lès Josep Barberà.

L'acte de l'enterrament dels companys morts en l'accident, que tingué lloc diumenge al matí, constituí una veritable manifestació de condol de nostre poble pels desgraciats Barberà i Garcia.

Per causa de les greus ferides sofertes pel company Joan Llombart, traspasà al cap de dos dies havent-se efectuat el seu enterrament dimarts passat, veient se dit acte molt concorregut.

A les respectives famílies (adrecem nostra més sentida condolença per la desgràcia soferta.

D'Ensenyament

Per la Inspecció de primer Ensenyament, es fa avinent als mestres nacionals que no hagin presentat els pressupostos de llurs Escoles, ho facin el més aviat possible si volen cobrar la corresponent gratificació.

Fets diversos

Complint ordres de la superioritat ahir dijous, començà a regir a nostra ciutat l'anomenada hora d'estiu, adelantant-se els rellotges una hora.

—Ens assabentem que s'està preparant un acte que revestirà força importància amb motiu de la inauguració oficial de la «Biblioteca pública», concedida, com saben nostres llegidors, per Decret de la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, fa uns dies.

La dita Biblioteca estarà integrada per tots els volums que la contenia la «Hemeroteca» i l'antiga «Biblioteca provincial» aquesta darrera instal·lada abans en el local ocupat per l'Institut de segon Ensenyament.

Per les noves que tenim del que serà la nova Biblioteca, podem assegurar que a l'últim, Lleida tindrà un Centre Cultural de veritable importància, qual correspon a una ciutat com la nostra en la que tenen ressò totes les inquietuds culturals i polítiques de nostra terra.

—Ahir, dijous, a la tarda, tingué lloc l'enterrament de l'aviador Josep Camps, mort el dia abans en un combat aeri al front d'Aragó.

Hi assistí gran concurrència.

—Ha estat a Lleida, en visita d'inspecció de serveis, el Director general de Contribucions i Impostos de la Generalitat, Josep Irla.

—Ha estat identificat el cadàver trobat vora d'Alfés. Resulta ser el del veí de Fraga Manuel Salomó Montolí, milicià de la columna Durruti.

—Han estat motiu de vius comentaris les notes publicades en la premsa de Barcelona sobre el descobriment d'una xarxa d'espionatge, en el que hi apareixen complicades significades persones pertanyents a un partit polític.

Dr. Antoni Pujadas

Meige - Oculista

Plaça de la Sal, 15-1.er

LLEIDA

Tlp. «Joventut», Blondel, 10, Tel. 1950 - Lleida

L' IDEAL

La guerra entra en una fase culminant i decisiva, procurem tots cumplir en el nostre deure.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ DE LLEIDA

La posició d'E. R. de C. davant el nou Ajuntament

E. R. de C. en fixar la seva posició, en el problema plantejat a l'Ajuntament de la nostra ciutat, declarat en crisi, i no pas per motius provocats per la mateixa, fa constar el següent:

PRIMER.—Que la seva minoria està disposada a reintegrar-se al si de la Corporació i a col·laborar en la mateixa, bé al Consell de Govern o des de les minories d'oposició amb una sola condició, que és la que segueix: Que el desenvolupament de la vida municipal sigui absolutament d'acord amb la legalitat establerta o que pugui determinar-se per futurs acords del Govern de la Generalitat.

SEGON.—L'Ajuntament de Lleida deurà regir-se d'acord amb l'actual Llei Municipal Catalana i altres disposicions en vigència.

TERCER.—El problema de l'estatge serà resolt amb l'aplicació a Lleida del Decret que el regula transitòriament a tot Catalunya.

QUART.—Confecció de la Carta Municipal financera, prevista en els Decrets Terradelles. Per un pressupost. Establir un conveni amb la Generalitat a base de que siguin abonats per la mateixa i mensualment, de dues a tres centes mil pessetes pels anticips efectuats.

CINQUE.—Portar a la pràctica els acords, ja presos, de desnonament ràpid de forasters, i deixar les plantilles de personal municipal en el mateix estat en que es trobaven el divuit de juliol darrer, i si hi ha vacants hauran de cobrir-se d'acord amb la Llei Municipal, o sigui amb convocatòria de concursos u oposicions.

Els ajuts quimèrics

Entre els molts articles i treballs que hem llegit en temps pretèrits blasmant aquells festivals benèfics que, revestits ampulosament del més fèrvid amor al proïsme i d'una exaltació religiosa sense límits, en la realitat no eren més que un passatemps i una diversió de les classes acomodades, que cap profit reportaven als necessitats, l'existència dels quals servia d'excusa per aconseguir alegrement patents de persona caritativa i benefactora, el que més colpí la nostra sensibilitat, foren aquelles escenes tan reexides d'«El Mistic» del nostre gran Santiago Russinyol, en les que la baronesa i la presidenta d'una associació benèfica, acompanyades del diputat i altres persones altruistes, sol·liciten la col·laboració de Mn. Ramon per a la seva gran festassa.

I Mn. Ramon, esperit humil i sincer, recte i bondadós, veritable model del que haurien d'haver estat els sacerdots de la religió cristiana, després de les seves ingènues i humanes observacions als projectes de balls, cants, refrescos i divertiments en gran, a satisfer amb el que es feia veure que es recaptava per

als pobres, acaba fustigant durament als seus visitants en els que no hi veu més que egoisme i gens de caritat, que voldrien anar al cel en coixe i que volen passar per cristians, no tenint-ne cap de les virtuts necessàries.

Els temps han canviat. Ja no es demana per als pobres i necessitats en nom de la caritat cristiana. Per denigrant, ha sofert una transformació radical, de la que ens hem de felicitar, el concepte de la *beneficència*, i s'ha aconseguit que els governants dediquessin la màxima atenció a l'assistència social.

Però els organitzadors de festivals benèfics han continuat trobant en la tragèdia que ens afligeix, motius abundants per continuar el mateix sistema caritatiu d'abans. S'inicien, creixen i multipliquen com per art d'encantament els festivals, recaptes i subscripcions de tota mena. Els festivals, a costa del profit que serveix de pretext, són anunciats i executats amb tot luxe i propietat. Les recaptes són contínues, inacabables,

JOVENTUT REPUBLICANA - Lleida

El proper dissabte dia 19 del corrent, a dos quarts de onze de la nit i al Saló d'actes de JOVENTUT REPUBLICANA,

ALFRED PERENYA

Delegat de la Divisió Macià - Companys a les festes commemoratives del Primer de Maig a Rússia disertarà sobre el tema:

La meva estada a la U. R. S. S.

repetides i d'una diversitat aclaparadora; ni un vianant s'escapa del requeriment persistent. Les subscripcions esdevenen indefugibles als centres, als sindicats, al taller, a l'oficina; s'introdueixen imperiosament a la intimitat del clos familiar i una vegada i una altra, els ciutadans aporten llur òbol a la causa antifeixista, freturosos d'aminar-ne els seus estralls.

Els blasmes que ens mereixia l'antiga caritat cristiana, podem aplicar-los al que ara estem presenciant? Sí, indubtablement. Els procediments són gairebé els mateixos i, com aleshores, el què arriba als necessitats, caldria escatir-ho seriosament, després de veure el que pugen les despeses d'organització i execució, que si no han estat pagades dels fons recollits, ho han estat d'altres fons que haurien estat més ben esmerçats, aplicats directament a la finalitat que es perseguia.

Mentre s'organitzen tanques i tanques coses a benefici d'això o d'allò, s'han desorganitzat els sistemes econòmics de les corporacions públiques, i els que veurem al capdavant en l'expressió dels seus sentiments benèfics, són els primers mancadors de llurs deures ciutadans, són els que es neguen a satisfer els tributs que els correspon, privant als organismes oficials dels mitjans ne-

cessaris per atendre folgadoament les exigències imposades per la guerra.

En la dura realitat, comprovem que els que et demanen i tornen a demanar, no són les més de les vegades els més indicats per fer-ho, puix que es donen la gran vida amb el seu pretès esforç i altruisme. D'això en ve una lassitud general i l'escepticisme cundeix fins que hom es pregunta quan s'acabarà amb l'exploació dels sentiments caritatius del nostre poble. Si és forçosa l'aportació individual de tots els ciutadans, molt bé que s'imposi el tribut necessari. Però que sense excusa el pagui tothom i que d'una vegada s'acabi amb l'especulació, el bon viure i l'espectacle, a base d'un quimèric ajut als que ho necessiten.

Subscripció pro L'IDEAL

	Pessetes
Suma anterior . . .	2 013'00
Joan Mateu . . .	15'00
Miquel Roig . . .	25'00
Josep Ripoll . . .	10'00
Baldomer Pascual . . .	25'00
Josep Geli . . .	25'00
Total . . .	2 113'00

Continua oberta la subscripció.

Les democràcies europees han signat un altre acord amb el feixisme internacional. Es un nou motiu per a que els antifeixistes espanyols tinguin una sola preocupació:
GUANYAR LA GUERRA.

ARCHIVOS
ESTATALES